

بررسی ارتباط بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد

اصغر سلیمی^۱، عذرا موسوی^۲

^۱ هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

^۲ کارشناسی ارشد علوم تربیتی گرایش مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رفسنجان

چکیده

این مقاله با هدف بررسی ارتباط بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد انجام شده است. پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد که شامل ۳۷۰۰ نفر دانشجو بود. نمونه آماری شامل ۳۵۰ نفر از این دانشجویان است. در این تحقیق از روش نمونه گیری تصادفی ساده استفاده شده است. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش چهار پرسشنامه شامل: پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه شادکامی اکسفورد، پرسشنامه انگیزه پیشرفت هرمنس و پرسشنامه عوامل انگیزشی هرزبرگ بود. پس از اتمام مراحل اجرا و تکمیل پرسشنامه، جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS ۲۱، استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد که، بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی ارتباط معناداری وجود دارد. بر اساس نتایج بین شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان ارتباط معناداری وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد که بین عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان ارتباط معناداری وجود دارد.

کلمات کلیدی: شادکامی، انگیزه پیشرفت تحصیلی، عوامل انگیزشی

مقدمه

انگیزه پیشرفت تحصیلی، نیرویی درونی است که یادگیرنده را به ارزیابی همه جانبه عملکرد خود با توجه به عالی ترین معیارها، تلاش برای موفقیت در عملکرد و برخورداری از لذتی که با موفقیت در عملکرد همراه است سوق می دهد و با اثر گذاشتن بر انواع مختلف فعالیت های تحصیلی به تمایل فرد برای رسیدن به هدف های تحصیلی اشاره دارد. در کل انگیزه پیشرفت تحصیلی یکی از عوامل مهم ایجاد کننده سلامت روانی به شمار می رود. شادکامی، ناشی از قضاوت و داوری انسان درباره چگونگی گذران زندگی است. این نوع داوری از بیرون به فرد تحمیل نمی شود بلکه حالتی است درونی که از هیجان های مثبت تاثیر می پذیرد. انگیزش پیشرفت تحصیلی، نیرویی درونی است که یادگیرنده را به ارزیابی همه جانبه عملکرد خود با توجه به عالی ترین معیارها، تلاش برای موفقیت در عملکرد و برخورداری از لذتی که با موفقیت در عملکرد همراه است سوق می دهد و با اثر گذاشتن بر انواع مختلف فعالیت های تحصیلی به تمایل فرد برای رسیدن به هدف های تحصیلی اشاره دارد. انگیزش پیشرفت تحصیلی با هدف های ویژه، نگرش ها و باور های خاص، روش های نائل شدن به آنها و تلاش و کوشش فرد در ارتباط است (پری^۱، ۲۰۱۰).

اهمیت مطالعه شادکامی و عوامل انگیزشی در دانشگاه ها از این جهت ارزشمند است که می تواند ارتباط مستقیم با پیشرفت تحصیلی دانشجویان داشته باشد. زندگی دانشجویی، عدم آشنایی با محیط جدید تحصیلی، دوری از خانواده، عدم علاقه به رشته تحصیلی، ناسازگاری با سایر افراد در محیط زندگی دانشجویی و مشکلات اقتصادی - اجتماعی و کمبود امکانات رفاهی از مواردی هستند که مشکلات و ناراحتی های روانی را ایجاد کرده و در نهایت باعث افت تحصیلی می گردند (نجیمی و همکاران، ۲۰۱۲).

مبانی نظری

انگیزه پیشرفت تحصیلی

به طور کلی انگیزش پیشرفت تحصیلی، نیرویی درونی است که یادگیرنده را به ارزیابی همه جانبه عملکرد خود با توجه به عالی ترین معیارها، تلاش برای موفقیت در عملکرد و برخورداری از لذتی که با موفقیت در عملکرد همراه است سوق می دهد و با اثر گذاشتن بر انواع مختلف فعالیت های تحصیلی به تمایل فرد برای رسیدن به هدف های تحصیلی اشاره دارد. در این میان موفقیت تحصیلی بیشتر از سایر متغیرها مورد توجه روانشناسان قرار گرفته است. زیرا به نظر می رسد آنچه می تواند یک فرد، خانواده در نهایت یک کشور را در مسیر پیشرفت، بیش از همه یاری دهد، بهره مندی از افرادی است که نه تنها دارای سلامت روانی مناسبی هستند، بلکه در امر آموزش نیز تحصیلات خود را با موفقیت پشت سر گذاشته اند، آگاهی از جنبه های روانی می تواند همانند یک ابزار کمک آموزشی قدرتمند عمل کند. برای نمونه فهمیدن این نکته که فرد در شرایطی خاص چگونه رفتار می کند، می تواند منجر به افزایش تأثیرگذاری ابزارهای آموزشی و همچنین روش های آموزشی و سیستم آموزشی و در نهایت موفقیت تحصیلی افراد گردد (سالمالیان و کاظم نژاد، ۲۰۱۴).

معیارهای پیشرفت تحصیلی

در مورد معیارهای موفقیت تحصیلی باید گفت که موفقیت تحصیلی از راههای مختلف و با معیارهای متفاوت مشخص می شود، یکی از این معیارها معدل افراد در یک نیم سال تحصیلی و محاسبه معدل یک سال وی است. معیار دیگر مشخص کردن پیشرفت تحصیلی، محاسبه نمرات افراد در یک درس است. شیوه دیگر استفاده از مجموعه نمرات دروس یک سال می باشد و معیار آخر تعیین موفقیت تحصیلی در طی چند سال و یا یک دوره تحصیلی است. اگر یک نمره از یک دوره تحصیلی یا میانگینی از یک گروه از دروس مختلف در حیطه موضوعی خاص یا میانگینی از دوره های مختلف تحصیلی، ملاکی برای

¹ Perry

موفقیت تحصیلی باشد، این ملاک‌ها مسائل و مشکلات تشخیصی را به دنبال خواهد داشت. مثلاً کاربرد یک نمره واحد از یک دوره تحصیلی ویژه دارای روایی و پایایی کمتر است تا نمره‌ای که بر اساس ترکیب چندین نمره بدست می‌آید. کاربرد نمره‌های بدست آمده از دوره‌های مختلف تحصیلی در موضوعات مختلف نیز به منظور بدست آوردن معدل نمرات کلاس مسأله‌ای دشوار و غامض است، زیرا این گونه نمرات شامل نمرات است که از دوره‌ها و رشته‌های تحصیلی متفاوت بدست آمده است و در یک مقیاس واحد ترکیب شده‌اند، در صورتیکه هر یک از افراد می‌توانند سطوح متفاوتی از پیشرفت را در هر موضوع داشته باشند (باقری، ۱۳۸۷).

به نظر می‌رسد که پذیرش یک مقیاس چند بعدی از پیشرفت به جای مقیاس یک بعدی از پیشرفت تحصیلی، مفیدتر است. این بدین دلیل است که میانگین نمرات کلاسی برای هر مجموعه از دوره‌های تحصیلی پیش‌بینی کننده بهتری از موفقیت تحصیلی می‌باشد تا ترکیب مجموعه‌ای از دروس متفاوت تحصیلی در یک مقیاس واحد. به هر حال می‌توان مقیاس‌های پیشرفت یک فرد را در یک حیطه خاص مانند ریاضیات، علوم، تاریخ و ادبیات و غیره تحت عنوان معدل کلاسی ویژه طبقه بندی کرد. در حالی که مقیاس‌های معدل کلاسی عمومی به پیشرفت فرد در همه موضوعات اشاره می‌کند. از طریق انتخاب یک مقیاس‌های معدل کلاسی ویژه این امکان وجود دارد که موفقیت تحصیلی هر فرد در یک گروه ویژه از موضوعات مربوطه تعیین کرد، ولی زمانی که «معدل کلاس عمومی» به کار برده می‌شود امکان پیگیری پیشرفت فرد در حیطه‌های موضوعی مختلف وجود ندارد. خلاصه اینکه میانگین نمرات کلاسی، ملاکی رایج برای اندازه گیری موفقیت تحصیلی می‌باشد (حسن زاده، ۲۰۱۴).

ارزش‌ها و انتظارات والدین و پیشرفت تحصیلی

تلاش‌های افراد برای موفق شدن تحت تأثیر ارزش‌های دستیابی، انتظار توفیق، استنباطی که از توفیق خود دارند و علت یابی‌های آنان است. والیدن از طریق بالا بردن انتظارات معقول خود، می‌توانند عملکرد تحصیلی فرزندان خود را به سطح برتر شوق دهند. در مطالعه‌ای که در این زمینه در دانشگاه میشیگان درباره موفقیت در ریاضیات انجام پذیرفت، معلوم شد ارزشی که والدین برای قلمروهای مختلف قائلند، ارزش‌های فرزندان را تحت تأثیر قرار می‌دهند. در ضمن ادراک والدین از توانایی‌های فرزندان در احساس کارآیی و انتظارات آنها تأثیر مستقیم دارد. انتظار کودکان از موفقیت، به انتظار والدینشان بیشتر بستگی دارد تا عملکرد خودشان، ظاهراً استنباطی که والدین از توانایی‌های فرزندان دارند، مستقیماً در اعتماد به نفس فرزندان و میزان موفقیت آنها تأثیر می‌گذارد (شریفی و همکاران، ۲۰۱۰).

تاریخچه شادکامی

اگر چه مطالعه علمی شادکامی و احساس بهزیستی موضوع جدیدی است، اما تئوری‌های مربوط به شادی بسیار قدیمی هستند. فلاسفه قدیم یونان اعتقاد داشتند که همواره زندگی هوشمندانه با شادی همراه است. کسی که شاد است در وی از حماقت اثری نیست و کسی که شاد نیست از درایت و هوشمندی در او اثری نیست. ارسطو معتقد بود که فضیلت با شادمانی همراه است. اولین پژوهش تجربی در مورد شادکامی در سال ۱۹۱۲ در بین دانش آموزان انگلیس در یک مدرسه پسرانه انجام شد. در این مطالعه روی سطح لذت دانش آموزان تمرکز شد. بعد از جنگ جهانی دوم تعداد پژوهش‌های مربوط به شادمانی افزایش یافت. در این پژوهش‌ها توجه از سطح لذت به میزان کلی شادمانی تغییر کرد. از سال ۱۹۶۰ به بعد پژوهش‌های مربوط به شادکامی کلی به شدت افزایش یافته است. در واقع در دهه ۱۹۶۰ سازمان‌های همایشی آمریکا کار خود را در مورد سنجش میزان شادمانی افراد آغاز کرد. این کار به چند پژوهش کلاسیک منجر شد (باکوی و همکاران، ۲۰۱۰).

انواع شادکامی

وان هون^۲ (۱۹۹۲) معتقد است که ما با سه نوع شادکامی مواجهیم. بنابراین سه اصطلاحی که برای انواع شادکامی استفاده می‌شوند عبارتند از:

² Van Hoon

۱- **شادکامی فراگیر**: این نوع شادکامی یک نوع قضاوت کلی از زندگی است. اصطلاح کلی یا فراگیر برای تاکید در مورد تفاوت با جزء محدود تر شادکامی که در زیر بیان می شود مورد استفاده می باشد. این مسئله پذیرفته شده است که این اجزا زیر مجموعه هایی را در تخمین یا بر آورد کیفیت کلی زندگی شخص تشکیل می دهند (پیپ و وانگ، ۲۰۰۳).

۲- **سطح عاطفی لذت جویی**: میزان و درجه ای است که شخص احساسات مختلف به طور ویژه، احساسات لذت بخش را تجربه می کند. سطح عاطفی یا حسی لذت جویی همان خلق و خو نیست. مفهوم سطح لذت جویی تنها به لذت هایی مربوط میشود که در احساسات تجربه می شوند. یعنی لذت در احساس، هیجانان و در خلقیات. بنابراین یک سطح لذت جویی بالا ممکن است براساس هیجانان عشقی، گذرا و قوی باشد یا براساس خلقیات آرام بخش، محکم و پایدار باشد (شن و پدولا، ۲۰۰۴).

۳- **رضایت و خرسندی**: درجه و میزانی است که شخص احساس می کند آرزوهایش برآورده شده است. زمانی که آن میزان از آرزو هایمان را که در حال برآورده شدن است مورد ارزیابی قرار می دهیم، ممکن است هم به پشت سر و گذشته و هم به جلو و آینده نظر بیفکنیم. ما ممکن است زندگی را که تا به حال رشد داده ایم ارزیابی کنیم و آنچه را که احتمالاً در آینده به ثمر میرسد را تخمین بزنیم (شن و پدولا، ۲۰۰۴).

پیشینه تجربی

الف: تحقیقات انجام شده داخلی

سلیمانی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی رابطه ی بین کمال گرایی و شادکامی در دانش آموزان ورزشکار پسر پرداختند. روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. نمونه ی آماری ۵۶ نفر از دانش آموزان ورزشکار بودند به طور تصادفی از بین دانش آموزانی که در مسابقات انتخابی بین مدارس در سال ۱۳۹۴ شرکت کرده بودند انتخاب شدند. گزارش کردند که بین کمالگرایی ورزشی و شادکامی همبستگی ۰/۳۶ وجود دارد که این همبستگی مثبت و معنادار است.

معینی و همکاران (۱۳۹۵) تحقیقی با عنوان بررسی رابطه بین شادکامی و وضعیت سلامت روان در دانش آموزان دختر دبیرستانی انجام دادند. این پژوهش یک مطالعه توصیفی -تحلیلی بود که در آن ۶۲۹ دانش آموز دختر مقطع متوسطه در سال تحصیلی ۹۴-۹۵ از بین سه منطقه شهر کرمانشاه به روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS 22 و روشهای آماری آنالیز واریانس، همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی استفاده شد. گزارش کردند که بین وضعیت نامناسب سلامت روانی و شادکامی همبستگی منفی و معنی دار وجود دارد. همچنین گزارش کردند که بین شادکامی و حیطة های آن با اضطراب، افسردگی، نشانه های جسمانی و کارکرد اجتماعی رابطه معکوس و معنی دار وجود دارد.

معینی و همکاران (۱۳۹۵) در تحقیقی به بررسی رابطه بین شادکامی و وضعیت سلامت روان در دانش آموزان دختر دبیرستانی پرداختند. این پژوهش یک مطالعه توصیفی -تحلیلی بود که بر روی ۶۲۹ دختر مقطع متوسطه شهر کرمانشاه در سال ۱۳۹۴ انجام شد. واحد های مورد پژوهش به روش نمونه گیری تصادفی ساده قرار گرفتند. تجزیه و تحلیل داده ها توسط نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ با استفاده از روشهای آماری آنالیز واریانس، همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی مورد استفاده قرار گرفت. در این پژوهش گزارش کردند که بین وضعیت نامناسب سلامت روانی و شادکامی همبستگی منفی و معنی دار وجود دارد. همچنین گزارش کردند که بین شادکامی و حیطة های آن با اضطراب، افسردگی، نشانه های جسمانی و کارکرد اجتماعی رابطه معکوس و معنی دار وجود دارد.

ب: تحقیقات انجام شده خارجی

فرانسیس^۳ و همکاران (۲۰۱۵) مطالعه ای با هدف بررسی رابطه بین نگرش دینی و شادکامی در نوجوانان، به کمک مقیاس شادکامی آکسفورد انجام دادند. این مطالعه توصیفی -تحلیلی بر روی ۱۳۸ نفر به صورت نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب

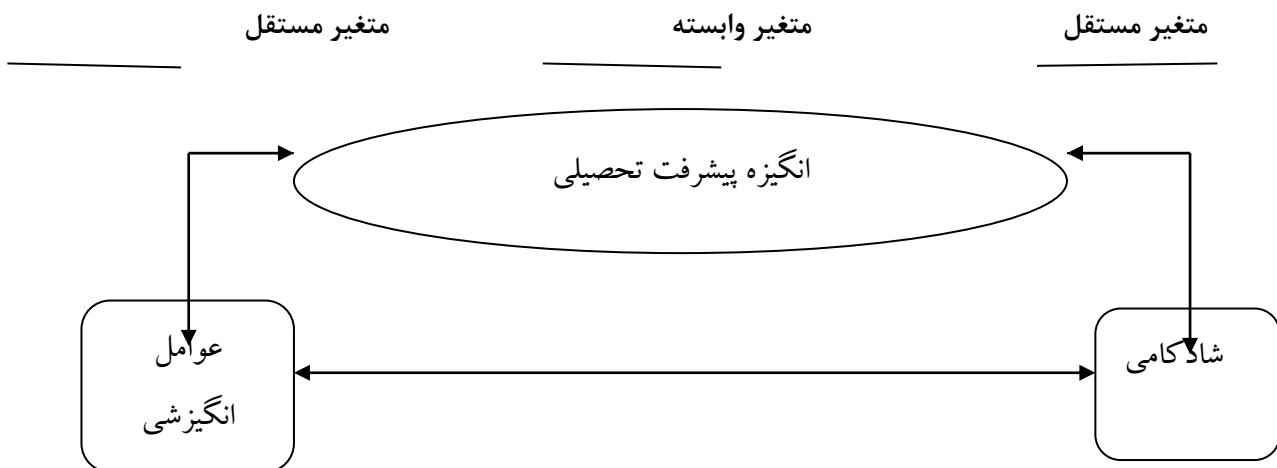
³Fransis

شده بودند، انجام شد. روش نمونه گیری در این مطالعه به صورت طبقه ای بود. داده های این مطالعه با استفاده از آزمون تی مستقل و ضریب همبستگی با استفاده از نرم افزار SPSS 15 تحلیل شد. در این پژوهش گزارش کردند، بین شادکامی و نگرش دینی رابطه ضعیف، اما معناداری وجود داشته است.

پاچوچی^۴ و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهشی به بررسی ارتباط بین شادکامی و وضعیت سلامت، شبکه حمایت عاطفی پرداخت. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. نمونه ی آماری ۲۸۹ نفر از دانش آموزان مدارس متوسطه بود. نتایج این پژوهش نشان داد که شادکامی باعث افزایش وضعیت سلامت، شبکه حمایت عاطفی، وضعیت اشتها، خواب، حافظه، دوستی، روابط خانوادگی و در نهایت سلامت روان مرتبط می شود.

برلبش و رودریگز^۵ (۲۰۱۴) در پژوهشی به بررسی ارتباط بین سرمایه فردی و شادکامی فردی پرداختند. این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی بود که نمونه ها به روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS و روشهای آماری آنالیز واریانس، همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی استفاده شد. گزارش کردند که بین شادکامی و سرمایه اجتماعی در مناطق مختلف اروپا ارتباط معنی دار وجود دارد.

مدل مفهومی تحقیق

شکل ۱: مدل مفهومی تحقیق

روش تحقیق

پژوهش حاضر، به دلیل اینکه ارتباط بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان را بررسی می نماید. این تحقیق از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت و روش، از نوع همبستگی می باشد.

روش نمونه گیری و تعیین حجم نمونه

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، که تعداد آنها در سال ۱۳۹۶ بالغ بر ۳۷۰۰ نفر می باشد که از جامعه آماری مزبور بر اساس جدول کرجسی و مورگان (۱۹۷۰) نمونه ای به حجم ۳۵۰ نفر تعیین گردید (کرجسی و مورگان،^۶ ۱۹۷۰). در این تحقیق از روش نمونه گیری تصادفی ساده استفاده شده است.

روش تجزیه و تحلیل داده ها

برای تجزیه و تحلیل داده های پرسشنامه از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۱ استفاده شد. جهت توصیف داده های پرسشنامه از روش های آمار توصیفی شامل: جداول، نمودار درصد فراوانی، میانگین، میانه، مد، انحراف معیار استفاده گردید. همچنین در زمینه آمار استنباطی از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. شایان ذکر است که قبل از انجام آزمونهای مزبور به

⁴ Pachucki

⁵ Rodríguez & Berlepsch

⁶ Krejcie & Morgan

منظور حصول اطمینان از نرمال بودن داده ها، آزمون کولموگروف _ اسمیرنوف به عمل آمده است. همچنین جهت مشخص بودن میزان تاثیر هریک از ابعاد متغیر مستقل روی متغیر وابسته، از آزمون رگرسیون خطی استفاده شده است.

اهداف تحقیق

هدف کلی

شناخت و توصیف رابطه بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد

اهداف جزئی

- ۱ - شناخت و توصیف رابطه بین شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد
- ۲ - شناخت و توصیف رابطه بین عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد

فرضیه های تحقیق

فرضیه اصلی

بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد ارتباط معناداری وجود دارد.

فرضیه های فرعی

- ۱ - بین شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد ارتباط معناداری وجود دارد.
- ۲ - بین عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد ارتباط معناداری وجود دارد.

نتایج تجزیه و تحلیل های آماری

فرضیه اول: بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد ارتباط معناداری وجود دارد.

H_0 : بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود ندارد.

H_1 : بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد.

تجزیه و تحلیل داده ها، از طریق آزمون پیرسون نشان می دهد که ضریب همبستگی بین متغیر های شادکامی با انگیزه پیشرفت تحصیلی برابر $0/750$ با مقدار p (معنی داری) $0/000$ می باشد، که کوچکتر از سطح معنی داری $\alpha = 0/05$ است، همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان داد که ضریب همبستگی بین متغیر های عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی برابر $0/680$ با مقدار p (معنی داری) $0/000$ می باشد، که کوچکتر از سطح معنی داری $\alpha = 0/05$ است. لذا در این سطح فرض H_0 یعنی عدم وجود رابطه رد می شود و در نتیجه بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی رابطه معنی داری وجود دارد. (جدول ۱).

جدول ۱: آماره های آزمون همبستگی پیرسون و اسپیرمن مربوط به ارتباط شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه

پیشرفت تحصیلی

متغیر	انگیزه پیشرفت تحصیلی			وجود ارتباط	نوع ارتباط
شادکامی	ضریب همبستگی پیرسون			دارد	مستقیم
	ضریب همبستگی	سطح معنی	تعداد		

			داری		
		۳۵۰	۰/۰۰	۰/۷۵**	
عوامل انگیزشی	دارد	۳۵۰	۰/۰۰	۰/۶۸**	مستقیم

فرضیه دوم: بین شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد.

H_0 : بین شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد رابطه معناداری وجود ندارد.

H_1 : بین شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد.

تجزیه و تحلیل داده ها، از طریق آزمون پیرسون نشان می دهد که ضریب همبستگی بین دو متغیر شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی برابر ۰/۴۹۲ با مقدار p (معنی داری) ۰/۰۰۰ می باشد، که کوچکتر از سطح معنی داری $\alpha = ۰/۰۵$ است، لذا در این سطح فرض H_0 یعنی عدم وجود رابطه رد می شود و در نتیجه بین شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی رابطه معنی داری وجود دارد. همچنین ضریب تعیین بین دو متغیر برابر ۰/۵۶۳ ($r^2 = ۰/۵۶۳$) است یا به عبارتی ۵۶ درصد تغییرات بین دو متغیر مشترک است (۵۶ درصد تغییرات انگیزه پیشرفت تحصیلی به وسیله شادکامی توجیه می شود) (جدول ۲) (جدول ۳).

جدول ۲: آماره های آزمون همبستگی پیرسون و اسپیرمن مربوط به رابطه شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی

متغیر	شادکامی			وجود ارتباط	نوع ارتباط
انگیزه پیشرفت تحصیلی	ضریب همبستگی پیرسون			دارد	مستقیم
	ضریب همبستگی	سطح معنی داری	تعداد		
	۰/۴۹۲**	۰/۰۰	۳۵۰		

جدول ۳: خلاصه مدل رگرسیونی

مدل	ضریب همبستگی (R)	ضریب تعیین (r^2)	F^2 تعدیل شده	خطای استاندارد تخمین
۱	۰/۴۹۲	۰/۵۶۳	۰/۵۵۸	۰/۳۱۷۵۸

فرضیه سوم: بین عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی تاثیر معناداری وجود دارد.

H_0 : بین عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی تاثیر معناداری وجود ندارد.

H_1 : بین عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی تاثیر معناداری وجود دارد.

تجزیه و تحلیل داده ها، از طریق آزمون پیرسون نشان می دهد که ضریب همبستگی بین دو متغیر عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی برابر ۰/۵۴۰ با مقدار p (معنی داری) ۰/۰۰۰ می باشد، که کوچکتر از سطح معنی داری $\alpha = ۰/۰۵$ است، لذا در این سطح فرض H_0 یعنی عدم وجود رابطه رد می شود و در نتیجه بین عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی رابطه معنی داری وجود دارد. همچنین ضریب تعیین بین دو متغیر برابر ۰/۳۷ ($r^2 = ۰/۳۷$) است یا به عبارتی ۳۷ درصد تغییرات

بین دو متغیر مشترک است (۳۷ درصد تغییرات انگیزه پیشرفت تحصیلی به وسیله عوامل انگیزشی توجیه می شود) (جدول ۴) (جدول ۵).

جدول ۴: آماره های آزمون همبستگی پیرسون و اسپیرمن مربوط به رابطه عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی

متغیر	عوامل انگیزشی			وجود ارتباط	نوع ارتباط
انگیزه پیشرفت تحصیلی	ضریب همبستگی پیرسون			دارد	مستقیم
	ضریب همبستگی	سطح معنی داری	تعداد		
	۰/۵۴۰**	۰/۰۰	۳۵۰		

جدول ۵: خلاصه مدل رگرسیونی

مدل	ضریب همبستگی (R)	ضریب تعیین (r^2)	F^2 تعدیل شده	خطای استاندارد تخمین
۱	۰/۵۴۰	۰/۳۷۰	۰/۳۶۰	۰/۳۱۷۵۸

نتایج آمار توصیفی

- ❖ یافته های پژوهش در زمینه وضعیت تاهل دانشجویان نشان می دهد از ۳۵۰ فرد مورد بررسی ۱۹/۶ درصد (۶۸ نفر) متاهل و ۸۰/۴ درصد (۲۸۲ نفر) مجرد می باشند.
- ❖ یافته های پژوهش در زمینه سن دانشجویان نشان می دهد. از ۳۵۰ فرد مورد بررسی ۲۳ درصد (۸۱ نفر) تا ۲۰ سال، ۷۰/۶۶ درصد (۲۴۷ نفر) تا ۲۱ تا ۳۰ سال، ۶/۳۴ درصد (۲۲ نفر) ۳۱ سال و بالاتر سن دارند.
- ❖ یافته های پژوهش در زمینه جنسیت دانشجویان نشان می دهد، از ۳۵۰ فرد مورد بررسی ۵۵ درصد مونث (۱۹۳ نفر) و ۴۵ درصد (۱۵۷ نفر) مذکر بودند.

برای بررسی فرض نرمال بودن متغیرهای مورد مطالعه از کولموگروف _ اسمیرنوف نمونه ای استفاده شده است. نتایج آزمون نرمال بودن متغیرها بر اساس آزمون کولموگروف _ اسمیرنوف نشان می دهد که معنی داری متغیرهای اصلی بالاتر از سطح معنی داری $\alpha=0/05$ هست، لذا در این سطح فرض H_0 یعنی نرمال بودن داده ها رد نمی شود، بنابراین می توان گفت که متغیرهای تحقیق دارای توزیع نرمال هستند و می توان جهت آزمون فرضیه ها از آزمون های همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی چند متغیره استفاده کرد.

نتایج آمار استنباطی

فرضیه ۱: بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی ارتباط معناداری وجود دارد.

برای بررسی رابطه بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد (متغیرها کمی). نتایج نشان می دهد که ضریب همبستگی بین دو متغیر شادکامی با انگیزه پیشرفت تحصیلی برابر ۰/۷۵۰ با مقدار p (معنی داری) ۰/۰۰۰ می باشد، که کوچکتر از سطح معنی داری $\alpha=0/05$ است، همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان داد که ضریب همبستگی بین متغیرهای عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی برابر ۰/۶۸۰ با مقدار p (معنی داری)

۰/۰۰۰ می باشد، که کوچکتر از سطح معنی داری $\alpha = 0/05$ است. لذا در این سطح فرض H_0 یعنی عدم وجود رابطه رد می شود و در نتیجه بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی رابطه معنی داری وجود دارد.

فرضیه ۲: بین شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی ارتباط معناداری وجود دارد.

برای بررسی رابطه بین شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد (متغیرها کمی). نتایج نشان می دهد که ضریب همبستگی بین دو متغیر شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی برابر $0/492$ با مقدار p (معنی داری)

۰/۰۰۰ می باشد، که کوچکتر از سطح معنی داری $\alpha = 0/05$ است، لذا در این سطح فرض H_0 یعنی عدم وجود رابطه رد می شود و در نتیجه بین شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی رابطه معنی داری وجود دارد. همچنین ضریب تعیین بین دو متغیر

برابر $0/563$ ($r^2 = 0/563$) است یا به عبارتی ۵۶ درصد تغییرات بین دو متغیر مشترک است (۵۶ درصد تغییرات انگیزه پیشرفت تحصیلی به وسیله شادکامی توجیه می شود) (جدول ۴) (جدول ۵).

فرضیه ۳: بین عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی تاثیر ارتباط معناداری وجود دارد.

برای بررسی رابطه بین عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد (متغیرها کمی). نتایج نشان می دهد که ضریب همبستگی بین دو متغیر عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی برابر $0/540$ با مقدار p

(معنی داری) ۰/۰۰۰ می باشد، که کوچکتر از سطح معنی داری $\alpha = 0/05$ است، لذا در این سطح فرض H_0 یعنی عدم وجود رابطه رد می شود و در نتیجه بین عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی رابطه معنی داری وجود دارد. همچنین ضریب

تعیین بین دو متغیر برابر $0/37$ ($r^2 = 0/37$) است یا به عبارتی ۳۷ درصد تغییرات بین دو متغیر مشترک است (۳۷ درصد تغییرات انگیزه پیشرفت تحصیلی به وسیله عوامل انگیزشی توجیه می شود).

بحث و بررسی

یافته های پژوهش در زمینه فرضیه اول پژوهش نشان داد که بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. به عبارت دیگر ای نتایج نشان می دهد که، شادکامی و عوامل انگیزشی می تواند موجب افزایش انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان شود. با توجه به اینکه دانشجویان در کشور ما روزانه با استرس های زیادی مواجه می شوند که سلامت روانی و جسمی شان را به مخاطره می اندازد. در چنین شرایطی، منبعی که می تواند به پیشرفت آنها کمک کند شادکامی است. هر چه قدر دانشجویان از میزان شناخت، عواطف و کنش سلامت معنوی، بیشتر بهره ببرند به شادکامی پایدارتری دست پیدا خواهند کرد. که این باعث افزایش انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان می شود (مظفری نیا و همکاران، ۱۳۹۳).

نشاط از طریق ایجاد احساسات مثبت در کارکنان موجب افزایش موفقیت آنها می شود، افراد با احساسات مثبت تمایل بیشتری به حضور در موقعیت و شرایط جدید دارند و به نحو موثرتری درگیر کارها می شوند. لذا این افراد سالم تر بوده سال های بیشتری زندگی می کنند و در مدیریت چالش ها موفق ترند و بیشتر برای سازمان مفید واقع می شوند. سلامت روانی، روابط اجتماعی پایدار و پیشرفت کاری در یک جامعه، در ارتباط مستقیم با میزان شادی در میان افراد آن جامعه می باشد. شاد بودن و شاد زیستن می تواند بسیاری از مشکلات روانی اجتماعی را حل کند و سبب افزایش انگیزه در کار و تحصیل گردد. همچنین افراد با نشاط به وقایع و رویدادها به نحو مناسب تری پاسخ می دهند، فشار روانی کمتری تجربه می کنند و سیستم ایمنی آنها نسبت به افراد ناشاد قویتر است، که این می تواند موفقیت تحصیلی را در افراد افزایش دهد (جعفری و همکاران، ۱۳۹۱).

این نتایج با یافته های معینی و همکاران (۱۳۹۵)، جعفری و همکاران (۱۳۹۱) و مظفری نیا و همکاران (۱۳۹۳) همخوانی دارد. معینی و همکاران (۱۳۹۵) در تحقیقی به بررسی رابطه بین شادکامی و وضعیت سلامت روان در دانش آموزان دختر

دبیرستانی پرداختند. این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی بود که بر روی ۶۲۹ دختر مقطع متوسطه شهر کرمانشاه در سال ۱۳۹۴ انجام شد. در این پژوهش گزارش کردند که بین وضعیت نامناسب سلامت روانی و شادکامی همبستگی منفی و معنی دار وجود دارد. همچنین گزارش کردند که بین شادکامی و حیثیه های آن با اضطراب، افسردگی، نشانه های جسمانی و کارکرد اجتماعی رابطه معکوس و معنی دار وجود دارد. جعفری و همکاران (۱۳۹۱) پژوهشی با هدف بررسی رابطه شادکامی و عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشکده پردیس نمین انجام داد، که جامعه آماری این پژوهش کل دانشجویان دانشکده پردیس نمین تشکیل داده بودند. این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی بود که بر روی ۱۰۰ نفر از دانشجویان شهر نمین در سال ۱۳۹۰ انجام شد. در این پژوهش گزارش کردند که بین شادکامی و عملکرد تحصیلی رابطه معنا دار وجود ندارد. مظفری نیا و همکاران (۱۳۹۳) در تحقیقی با به بررسی رابطه بین سلامت معنوی و شادکامی دانشجویان پرداختند. این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی بود. جامعه آماری دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس در سال ۱۳۹۲ بود. در این پژوهش گزارش کردند که، سلامت معنوی دانشجویان با شادکامی آنها رابطه مثبت و معناداری دارد. همچنین ضریب همبستگی بین سلامت معنوی و شادکامی ۰/۶۲ بود. تمامی ابعاد سلامت معنوی با شادکامی ارتباط معناداری داشت. بیشترین ارتباط را بعد عواطف و کمترین ارتباط را بعد کنش با شادکامی به خود اختصاص داد.

یافته های پژوهش در زمینه فرضیه دوم پژوهش نشان داد که بین شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. دلیل بالا بودن نمره شادکامی در بین دانشجویان احتمالا به دلیل علاقه دانشجویان به رشته تحصیلی می باشد. بر اساس نتایج محققان بالا بودن شادکامی می تواند منجر به داشتن نگرش مثبت به زندگی، خودپنداری مثبت بیشتر، سلامت روانی و تعادل عاطفی بهتر، نگرش بهتر به خود و دیگران، روابط اجتماعی متعادل، موفقیت تحصیلی، دوری از اتلاف وقت و کاهلی، عملکرد بهتر سیستم ایمنی در مقابل استرس ها، کیفیت خواب و عملکرد شغلی و تحصیلی بهتر شود (شریفی و همکاران، ۲۰۱۰). این نتایج با یافته های صفامنش و همکاران (۱۳۹۴)، سلیمانی و همکاران (۱۳۹۶)، فرانسیس و همکاران (۲۰۱۵) و پاچوچی و همکاران (۲۰۱۵) همخوانی دارد. صفامنش و همکاران (۱۳۹۴) تحقیقی با هدف بررسی ارتباط بین شادکامی و خودکارآمدی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی انجام دادند. در این مطالعه مقطعی تحلیلی ۱۲۹ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج این پژوهش نشان داد که، میانگین نمره شادکامی و خودکارآمدی در پسران بیشتر از دختران بود. ولی این تفاوت از نظر آماری معنی دار نبود. همچنین گزارش کردند که، بین خودکارآمدی و شادکامی ضریب همبستگی وجود دارد. سلیمانی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی رابطه ی بین کمال گرایی و شادکامی در دانش آموزان ورزشکار پسر پرداختند. در این پژوهش گزارش کردند که بین کمالگرایی ورزشی و شادکامی همبستگی ۰/۳۶ وجود دارد که این همبستگی مثبت و معنادار است. فرانسیس^۷ و همکاران (۲۰۱۵) مطالعه ای با هدف بررسی رابطه بین نگرش دینی و شادکامی در نوجوانان، به کمک مقیاس شادکامی آکسفورد انجام دادند. این مطالعه توصیفی-تحلیلی بر روی ۱۳۸ نفر به صورت نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شده بودند، انجام شد. در این پژوهش گزارش کردند، بین شادکامی و نگرش دینی رابطه ضعیف، اما معناداری وجود داشته است. پاچوچی^۸ و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهشی به بررسی ارتباط بین شادکامی و وضعیت سلامت، شبکه حمایت عاطفی پرداخت. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. نمونه ی آماری ۲۸۹ نفر از دانش آموزان مدارس متوسطه بود. نتایج این پژوهش نشان داد که شادکامی باعث افزایش وضعیت سلامت، شبکه حمایت عاطفی، وضعیت اشتها، خواب، حافظه، دوستی، روابط خانوادگی و درنهایت سلامت روان مرتبط می شود.

یافته های پژوهش در زمینه فرضیه سوم پژوهش نشان داد که بین روش عوامل انگیزشی وانگیزه پیشرفت تحصیلی تاثیر معناداری وجود دارد. این نتایج با یافته های البرزی (۱۳۹۳)، عظیمی و همکاران (۱۳۹۴) و بهرامی و رضوان (۱۳۸۹) همخوانی دارد. البرزی (۱۳۹۳) در تحقیقی به بررسی رابطه انگیزش و خلاقیت با توجه به تفاوت های فرهنگی پرداخته است این تحقیق از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ ماهیت و روش، توصیفی می باشد. یافته های تحقیق نشان می دهد که اگر انگیزش بیرونی

^۷ Fransis^۸ Pachucki

به جای کنترل و بازدارندگی، جنبه اطلاع دهی داشته باشد. اگر سطح انگیزش درونی اولیه فرد برای شروع چرخه خلاقیت بالا باشد و اگر این مشوق ها و برانگیزاننده ها درانتهای فعالیت خلاقانه ارائه شود نه تنها جنبه بازدارنده ندارد بلکه موجب تسهیل فرایند خلاقیت می گردد. عظیمی و همکاران (۱۳۹۴) تحقیقی با عنوان اثربخشی آموزش مهارت حل مسئله برانگیزش پیشرفت و شادکامی دانش آموزان دختر مقطع متوسطه انجام دادند. این پژوهش یک مطالعه تجربی از نوع پیش آزمون و پس آزمون و پس آزمون و گروه کنترل می باشد. نتایج این پژوهش نشان داد که میزان انگیزش پیشرفت و شادکامی دانش آموزانی که آموزش مهارت حل مسئله دریافت کرده اند بیشتر از میزان انگیزش پیشرفت و شادکامی دانش آموزانی است که آموزش مهارت حل مسئله دریافت نکرده اند.

بهرامی و رضوان (۱۳۸۹) در تحقیقی به مطالعه بررسی رابطه بین انگیزش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر و پسر دوره متوسطه شهر اصفهان با ویژگیهای آموزشی آنان پرداختند. جامعه پژوهش کلیه دانش آموزان دختر و پسر دوره متوسطه شهر اصفهان در سال تحصیلی ۸۲-۸۳ بود. در این پژوهش گزارش کردند که بین متغیر اسنادهای دبیران و انگیزش پیشرفت تحصیلی رابطه معنا دار نبود، اما بین متغیر ساختار کلاس درس، روش تدریس، متغیر آراستگی دبیر، سیستم تنبیه و تشویق، نظام ارزشی مدرسه و روابط عاطفی درون مدرسه با انگیزش پیشرفت رابطه معنا دار بود. نتیجه حاصل از رگرسیون چندگانه آن بود که بیشترین تأثیر بر میزان انگیزش پیشرفت تحصیلی را به ترتیب شیوه های روابط عاطفی درون مدرسه، نظام ارزشی مدرسه و ساختار کلاس درس داشتن داشتند.

نتیجه گیری

در مجموع نتایج تحقیق حاکی از بالا بودن نمره انگیزه پیشرفت تحصیلی و شادکامی در بین دانشجویان می باشد. با توجه به یافته های پژوهش حاضر، بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی همبستگی معنی داری وجود دارد. لذا می توان ادعا نمود که با افزایش شادکامی و عوامل انگیزشی در بین دانشجویان، انگیزه پیشرفت تحصیلی و موفقیت تحصیلی افزایش می یابد.

در نهایت می توان گفت که نشاط و شادکامی در دانشجویان می تواند، موجب رشد و شکوفایی در همه ی ابعاد وجودی یک دانشجو شود. در محیط شاد، ذهن انسان پویا، زبان او گویا و استعداد وی شکوفا می گردد. در واقع توجه به تمام عوامل موثر بر شادی، توجه به تمامی ارزشها، خوبی ها و شایستگی ها است. کسانی که چنین عواملی را بشناسند، خواهند توانست شادتر زندگی نمایند.

موفقیت تحصیلی یکی از موضوعاتی است که با شادکامی در ارتباط می باشد یعنی افرادی که شادکامی بالایی دارند موفقیت تحصیلی بالایی را نیز خواهند داشت و بدیهی است با افزایش شادکامی نه تنها انگیزه پیشرفت تحصیلی در افراد افزایش پیدا می کند بلکه زمینه هایی برای رشد و شکوفایی استعدادها و توانمندی های افراد نیز به وجود می آید. با توجه به اینکه زندگی انسان دارای پیچیدگی ها و پیامدهای مثبت و منفی است و برای مبارزه با پیامدهای منفی آن که شامل افسردگی استرس و ... است، باید شادی و شادکامی را در جامعه به خصوص دانشجویان رواج داد. با توجه به اینکه شادکامی یک ویژگی قابل تغییر و ارتقا پذیر است، لذا با استفاده از روشهای مداخله ای (آموزشی) می توان شادکامی و متعاقب آن انگیزه پیشرفت تحصیلی را در دانش جویان ارتقا بخشید.

پیشنهادهای کاربردی

با توجه به هدف اصلی تحقیق که بررسی تاثیر شادکامی و عوامل انگیزشی بر انگیزه پیشرفت تحصیلی می باشد و عنایت به فرضیه های تحقیق و نتایج حاصله در این تحقیق، پیشنهادهایی به شرح ذیل ارائه می گردد:

الف: بین شادکامی و عوامل انگیزشی با انگیزه پیشرفت تحصیلی ارتباط معناداری وجود دارد.

۱- با توجه به موثر بودن شادکامی و عوامل انگیزشی بر روی متغیر مورد مطالعه و اهمیت بالای شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی در بهبود کیفیت یادگیری دانشجویان، امید است که مدیران و اساتید دانشگاه ها برنامه های شادکامی را با تاکید بر

ارتباط چند رشته و با استفاده از تخصص‌های مختلف در برنامه آموزشی و محتوی درسی دانشجویان گنجانده شود و یا در قالب برنامه‌های آموزش مداوم برای دانشجویان طراحی و اجرا شوند.

۲- انتظار می‌رود نتایج این پژوهش زمینه ساز انجام تحقیقات بعدی شود. همچنین به عنوان راهنمایی برای مطالعات بعدی که در حجم بیشتر و در محیط‌های مختلف انجام شود.

ب: بین شادکامی و انگیزه پیشرفت تحصیلی ارتباط معناداری وجود دارد.

۱- با توجه به موثر بودن شادکامی بر روی متغیر انگیزه پیشرفت تحصیلی، امید است که مدیران و اساتید دانشگاه‌ها برنامه‌های شادکامی را در دستور کار خود قرار دهند تا از این طریق انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانشجویان افزایش یابد.

۲- دانشگاه‌ها در جهت افزایش شادکامی بخصوص برگزاری کلاس‌های مرتبط در بین دانشجویان برنامه‌هایی داشته باشند.

ج: بین عوامل انگیزشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی تاثیر ارتباط معناداری وجود دارد.

۱- با توجه به موثر بودن عوامل انگیزشی بر روی متغیر انگیزه پیشرفت تحصیلی، امید است که مدیران و اساتید دانشگاه‌ها برنامه‌های انگیزشی را با تاکید بر ارتباط چند رشته و با استفاده از تخصص‌های مختلف در برنامه آموزشی و محتوی درسی دانشجویان گنجانده شود و یا در قالب برنامه‌های آموزش مداوم برای دانشجویان طراحی و اجرا شوند.

۲- دانشگاه‌ها در جهت افزایش عوامل انگیزشی بخصوص برگزاری کلاس‌های مرتبط در بین دانشجویان برنامه‌هایی داشته باشند.

پیشنهادها برای تحقیقات آتی

با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهادهای ذیل برای تحقیقاتی آتی ضروری به نظر می‌رسد:

۱- تاثیر شادکامی و عوامل انگیزشی بر روی انگیزه پیشرفت تحصیلی به تفکیک رشته‌ها

۳- تاثیر شادکامی بر روی انگیزه پیشرفت تحصیلی دانشجویان در سایر دانشگاه‌ها

۴- تاثیر شادکامی بر روی تغییر رفتار و نگرش دانشجویان

۵- تاثیر شادکامی بر روی کیفیت کاری دانشجویان شاغل

۶- تاثیر شادکامی بر روی کیفیت زندگی دانشجویان

منابع

۱. احدی، ب و عباسی، م، ۱۳۹۱، بررسی اثر بخشی مدل شادکامی فوردایس بر کیفیت زندگی بیماران دیابتی و سرطانی، گروه روان شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، ۲۳ (۱): ۶۷-۷۸.
۲. البرزی، م، ۱۳۹۳، تبیین رابطه انگیزش و خلاقیت با توجه به تفاوت‌های فرهنگی، فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران، ۷ (۲۵): ۱۳۰-۱۵۱.
۳. پارسا منش، ف، ۱۳۸۹، آموزش مهارت‌های مقابله‌ای و شادکامی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی کرج.
۴. پاییزی، م.، ۱۳۸۶، بررسی اثر بخشی آموزش ابراز وجود بر شادکامی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر پایه دوم رشته تجربی دبیرستان‌های تهران، مطالعات روان‌شناختی، ۱ (۲۳): ۱۱۱-۱۲۳.
۵. تمنایی فر، ر. و همکاران، ۱۳۹۰، بررسی رابطه بین سلامت روان و شادکامی با موفقیت تحصیلی دانشجویان کارشناسی ارشد دانشکده علوم انسانی، فصلنامه اندیشه و رفتار، ۸ (۲): ۱۱-۱۹.
۶. حقیقی، ج. و همکاران، ۱۳۸۵، رابطه الگوی پنج‌عاملی شخصیت با احساس شادکامی در دانشجویان دوره کارشناسی ارشد دانشگاه شهید چمران اهواز، مجله علوم تربیتی و روان‌شناسی، دوره سوم، سال سیزدهم، شماره ۳، صص ۶۳-۱۸۸.
۷. خوش‌کنش، ا. و کشاورز افشار، ح، ۱۳۸۷، رابطه شادکامی و سلامت روانی دانشجویان، فصلنامه اندیشه و رفتار، دوره دوم، شماره ۷، صص ۴۱-۵۲.

۸. دلاور، ع، ۱۳۸۰، *مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و علوم اجتماعی*، تهران انتشارات رشد، ۷(۳):۵۹-۷۳.
۹. دهدشتی لسانی، م. و همکاران، ۱۳۸۹، رابطه شادکامی با عملکرد تحصیلی در دانشجویان بومی و غیر بومی دانشگاه شهید چمران اهواز، *روانشناسی محیط*. ۱(۱۲):۳۴۵-۳۶۷.
۱۰. رفیعی، م. و همکاران، ۱۳۸۹، بررسی شادکامی، سلامت روانی و ارتباط بین آنها در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۹، *مجله دانشگاه علوم پزشکی اراک*، ۱۵ (۳):۱۵-۲۵.
۱۱. سرمد، زهره. و همکاران، ۱۳۸۹، *روش های تحقیق در علوم رفتاری*، انتشارات آگاه.
۱۲. سلیمانی، ی. و همکاران، ۱۳۹۶، رابطه ی بین کمال گرایی و شادکامی در دانش آموزان ورزشکار پسر، *فصلنامه علمی تخصصی مدیریت، حسابداری و اقتصاد*، دوره ۱، شماره ۱. صفحه ۵-۱۰.
۱۳. شکری، ا. و همکاران، ۱۳۸۵، نقش صفات شخصیت و رویکردهای یادگیری در پیشرفت تحصیلی دانشجویان. *پژوهش های روان شناختی*، دوره ۹، شماره ۳ و ۴.
۱۴. صیامیان، ح. و همکاران، ۱۳۹۰، بررسی وضعیت شادکامی و ارتباط با برخی متغیرهای جمعیت شناختی در دانشجویان پیراپزشکی، *مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران*، ۲۱(۸۶):۱۵۹-۱۶۶.
۱۵. ظهیری، ب و رجبی، س، ۱۳۸۹، بررسی عوامل مرتبط با کاهش انگیزش تحصیلی دانشجویان رشته زبان و ادبیات فارسی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده ادبیات پردیس نمین، دانشگاه محقق اردبیلی.
۱۶. عابدی، م.ر، ۱۳۸۱، بررسی و مقایسه اثر بخشی روش های مشاوره شغلی به سبک نظریه یادگیری اجتماعی و سازگاری شغلی و مدل شناختی و رفتار شادمانی فوردایس بر کاهش فرسودگی شغلی مشاوران آموزش و پرورش شهر اصفهان. پایان نامه دکتری روان شناسی، دانشگاه علامه طباطبایی.
۱۷. عابدی، م.ر، ۱۳۸۳، *هنجاریابی پرسشنامه شادکامی آکسفورد در دانشجویان دانشگاه های اصفهان*، پایان نامه کارشناسی ارشد، اصفهان، معاونت پژوهشی دانشگاه.
۱۸. عظیمی، ف. و همکاران، ۱۳۸۹، اثربخشی آموزش مهارت حل مسئله بر انگیزش پیشرفت و شادکامی دانش آموزان دختر مقطع متوسطه شهرستان خوی در سال تحصیلی ۹۰-۹۱، *تدریس پژوهی*، ۱(۲):۳۷-۴۴.
۱۹. علیزاده، م و سودی، ت، ۱۳۹۰، بررسی رابطه عزت نفس و خلاقیت با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه شهر اردبیل. پایان نامه کارشناسی، دانشکده ادبیات پردیس نمین، دانشگاه محقق اردبیلی.
۲۰. فرهادی، ع. و همکاران، ۱۳۸۴، میزان نشاط و ارتباط آن با اعتماد به نفس در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی لرستان. *فصلنامه اصول بهداشت روانی*، شماره ۲۵ و ۲۶، صص ۵۷-۶۲.
۲۱. قمری گیوی، ح. و غفاری، م، ۱۳۸۷، مقایسه عملکرد تحصیلی و کنترل خشم در دانش آموزان استفاده کننده و بدون استفاده از رایانه، *گروه روان شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی*، ۶(۱۲):۷۸-۸۹.
۲۲. کار، آلن، ۱۳۸۵، *روان شناسی مثبت*، ترجمه حسن پاشا شریفی و جعفر زند با همکاری باقر ثنائی، انتشارات سخن.
۲۳. معینی، ب. و همکاران، ۱۳۹۵، بررسی رابطه بین شادکامی و وضعیت سلامت روان در دانش آموزان دختر دبیرستانی، یک مطالعه توصیفی - تحلیلی. *مجله دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه*، ۱۴(۱۱):۹۴۲-۹۵۱.

24. Adham D, Salem Safi P, Amiri M, Dadkhah B, Mohammadi M, Mozaffari N, et al. 2008. The Survey of Mental Health Status in Ardabil University of Medical Sciences Students in 2007-2008. *ournal of Ardabil University of Medical Sciences & Health Services*. 8(3):229-34.

25. Adler .M.G. & Fagley .N. S. 2005. Appreciation: Individual differences infinding value and meaning as a unique predictor of subjective well-being. *Journal of personality*. 73 .412-425.

26. Alipour A, Agah-Heris M. 2007. Reliability and validity of the oxford happiness inventory among Iranians. *Developmental Psychology (Journal of Iranian Psychologists)*. 3(12):287-298. [Persian]
27. Angner E, Miller MJ, Ray MN, Saag KG, Allison JJ. 2010. Health literacy and happiness: A community-based study. *Social indicators research. Social indicators research*. 95(2):325-38.
28. Argyle, M. 2001. *The Psychology of Happiness*. (Rev. ed), East Sussex, Great Britain: Routledge..
29. Asghari, P. Ahadi, H. Mezaheeri, MM. 2009. Investigating the relationship between happiness, self-actualization, mental health and academic performance. *Journal of Science and Research in Psychology*. 4(33):95-116. [Persian]
30. Azad H, Yazdane F. 2009. Relationship between religion attitude coping style and happiness in girls and boys. *Journal of Knowledge and Research in Psychology*. [Persian]
31. Azimi, F. Ghorbamalipoor, M. Farid, A. 2013. The Effectiveness of Problem-Solving Skills Training on Student's Progress and Happiness. *Journal of Teaching Research*. 1(2):23-43. [Persian]
32. Bagheri F, Akbarizade F, Hatami HR. 2012. The relationship between happiness and spiritual intelligence and demographic variables on nurses city boshehr. *Bio-Medical Res Institute khaleje Fars*. 14(4): 256-63. [Persian]
33. Bahrami, F. Shiva, R. 2006. Studying the relationship between academic achievement motivation of students High school girl and boy in Isfahan city with its school characteristics. *Journal of Educational and Psychological Research*. 2 (2):61-71. [Persian]
34. Bakuii F, Kheyrikhah F, Salmalian E, Omidvar N. 2010. Factors affecting the city of babol university of medical sciences student academic achievement. *Journal of medical education development center*. 7(1):50-44.
35. Belderian, Yoani. Disinact education trend integrating new technologe to foster student interaction and collaboration, distance education. 2006. vol 27, No 2 pp139-153
36. Ghobari-Banab B, Motevalipoor A, Hakimi rad E, Habibi M. 2009. Relationship between Anxiety and depression and magnitude of spirituality in students of the University of Tehran. *Journal of Applied Psychology*. 3(2):110-23. [Persian]
37. Hasan Siamian, Ommol Banin Naeimi, Afsaneh Shahrabi, Ramzan Hasanzadeh , Mohammad Reza Abazari. 2012. The Status of Happiness and its Association with Demographic Variables among the Paramedical Students. *J Mazand Univ Med Sci*. 22(86): 159-166 [Persian]
38. Hasanzade R, Imanifar P. 2014. Relationship between creativity and self-esteem with Academic achievement of adolescents and youth *Journal Community*. 1 (3):55-6. [Persian]
39. Hedayati M, Tabatabai SS, Mohammadi AA, Robotjazi E, Lchinani F, Rostaie A. 2013. The efficacy of stress inoculation training upon the happiness rate and life's quality of old persons. *J Sabzevar Univ Med Sci*; 20 (2). [Persian]
40. Kashani Nassab Z, Allahviridiyani k. 2013. The effect of happiness cognitive-behavioral training on decreasing depression among elderly women. *Soc Behav Sci*. (84): 501-3. (Persian)
41. Moeini B, Shafii F, Hidarnia A, R. BG, Birashk B, Allahverdipour H. 2008. Perceived stress, self-efficacy and its relations to psychological well-being status in Iranian male high school students. *Soc Behav Pers Int J*; 36(2): 257-66. [Persian]

42. Moeini, Babak, Babamiri, Mohammad, Mohammadi, Yunes. 2016. Relationship Between Happiness and Mental Health Status among High School Female Students: A Descriptive – Analytic Study. *The J Urmia Nurs Midwifery Fac* . 14(11): 88-97. [Persian]
43. Ostadian M, Ghanavati B, Kajbafnejat H. 2011. The relationship between happiness and mental health among Islamic Azad University students *Behbahan. Culture in the Islamic University*. 15(2): 47. [Persian]
44. Pachucki MC, Ozer EJ, Barrat A, Cattuto C. 2015. Mental health and social networks in early adolescence: a dynamic study of objectively measured social interaction behaviors. *Soc Sci Med*.125: 40-50.
45. Perry RP. 2010. Boredom in Achievement Settings: Exploring Control–Value Antecedents and Performance Outcomes of a Neglected Emotion. . *Journal of Educational Psychology*. 102(3):531-49.
46. Rahimi N, Nouhi E, Nakhaee N. 2014. Spiritual health among nursing and midwifery students at kerman university of medical sciences. *J Hayat*. 19(4):74-81. [Persian]
47. Rodríguez-Pose A, Von Berlepsch V. 2014. Social capital and individual happiness in Europe. *J Happiness Stud*. 15(2): 357-86.
48. Scott, H. Shannon, L. & Curolino, L. 2004. “Life satisfaction in Children and youth emperical foundtion and implications for school Psychologist”. *Psychology in the schools*.. Volume 41, Issue 1, Pages 81-130
49. Sharifi K, Sooky Z, Tagharrobi Z, Akbari H. 2010. Happiness and its related factors among the students of Kashan university of medical sciences in 2006-7. *Feyz Kashan University of Medical Sciences & Health Services*. 14(1):62-69. [Persian]
50. Solimani, Y. Taghdisi, E. Tovhidi, S. 2017. The Relationship between Perfectionism and Happiness in Male Athlete Students. *Quarterly Journal of Psychology, Educational Sciences and Social Sciences*. 1(1):1-5. [Persian]
51. Tamanaeifar, MR. Salami, F. Dashtian, S. 2011. The Relationship between Mental Health and Happiness with Students' Academic Success. *Journal of Cognitive Studies at Islamic University*. 15(2):45-65. [Persian]
52. Veenhoven R. 2010. Greater Happiness for a Greater Number Is that Possible and Desirable? . *J Happiness Stud*.;11(5):605-29.